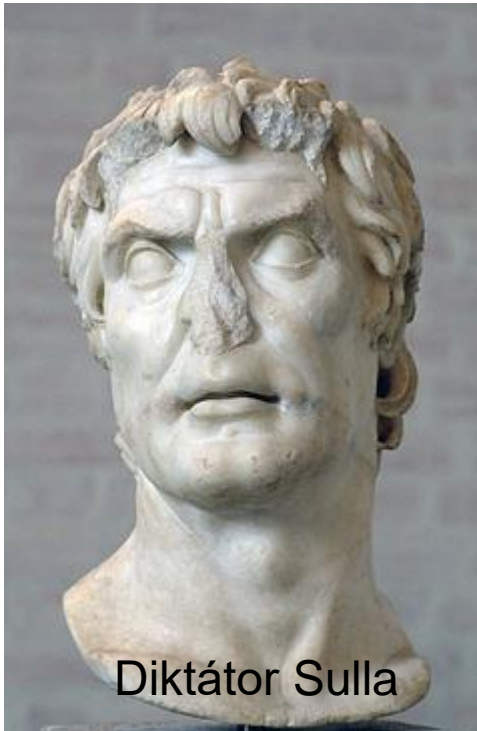

Krise a zánik republiky

Diktátor Sulla

Příčiny zániku republiky

- 1) problémy drobných rolníků a armády
- 2) otroci
- 3) řízení republiky

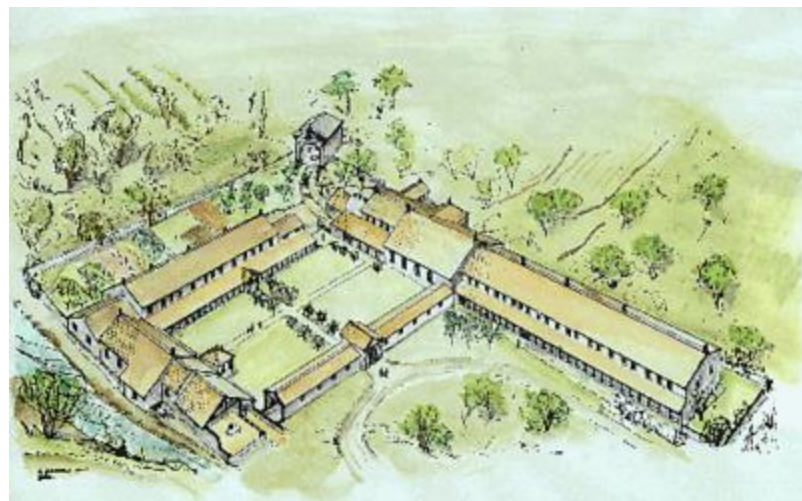
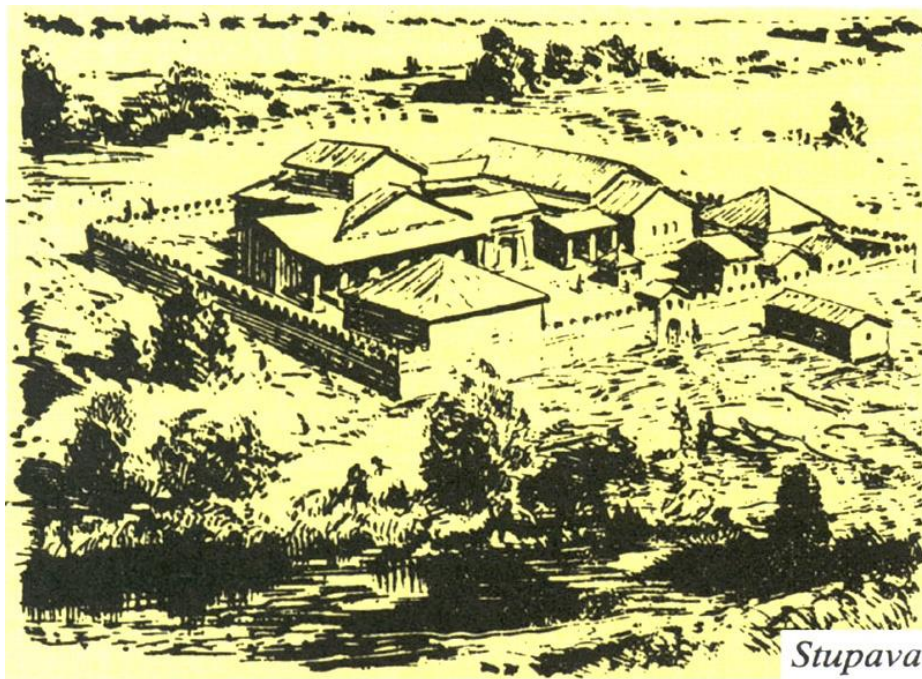
Bratři Gracchové – prosadili pozemkový zákon

Problémy drobných rolníků a armády

- během válek pustla pole drobných rolníků (odchod do armády)
- nedostatek obilí → dovoz levného obilí z provincií
- drobní rolníci nemohou konkurovat a prodávají půdu
- stávají se bezzemky
- nemohou sloužit v armádě
- stát je musí živit

- Bohatí Římané
- skupují levně půdu
- zakládají velkostatky
- využívají levné práce otroků
- bohatnou

- nakonec služba v armádě placená
- problémy bezzemků se snaží řešit bratři Gracchové → pozemkový zákon (*maximální výměra půdy, kterou může vlastnit soukromník, zbytek rozdělován bezzemkům*)
- oba bratři nakonec zavražděni

- Diktátor Sulla (83-79 př. Kr)
- během nepokojů v Římě se stal neomezeným vládcem
- zavedl seznamy politických odpůrců – ti pak zabíjeni, jejich majetek propadl státu
- nakonec se sám vzdal úřadu a o rok později zemřel

Spartakovo povstání (73-71 př. Kr.)

- Spartakus – gladiátor
- Gladiátoři
- z *lat. gladius – meč*
- zvláštní skupina otroků
- bojovali pro pobavení diváků v arénách
- Boj mezi sebou, nebo s dravými zvířaty
- zvláštní školy, kde se cvičili v zápase

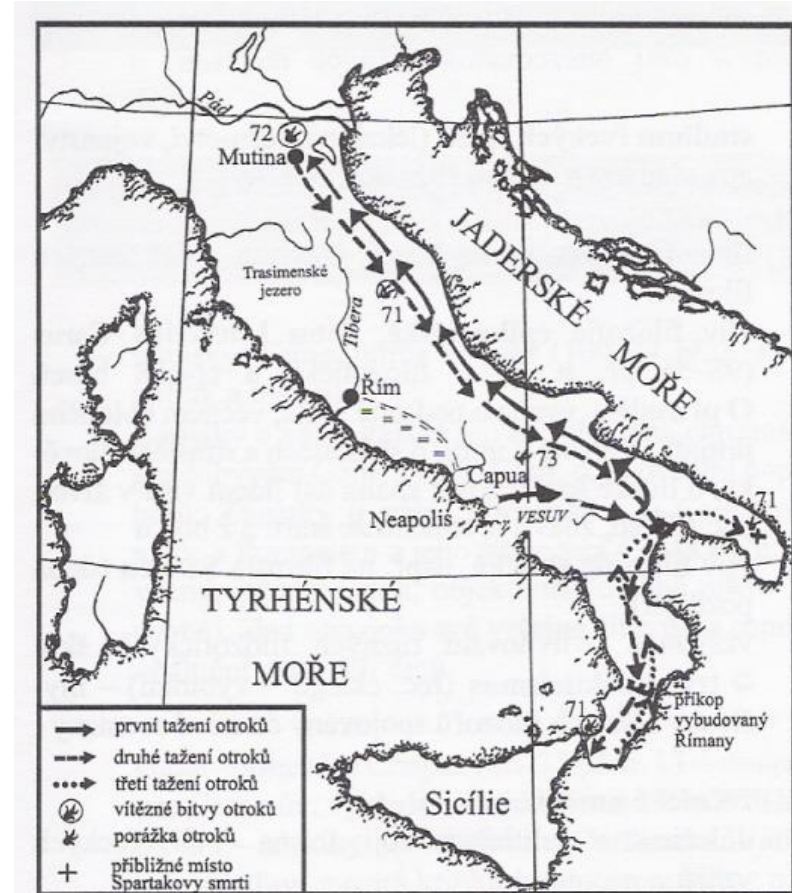

- nejčastější zbraně – meč a štít nebo trojzubec a síť
- diváci v arénách rozhodovali o jejich životě a smrti
- nejlepší gladiátoři propuštěni na svobodu nebo zůstávali učit v gladiátorských školách

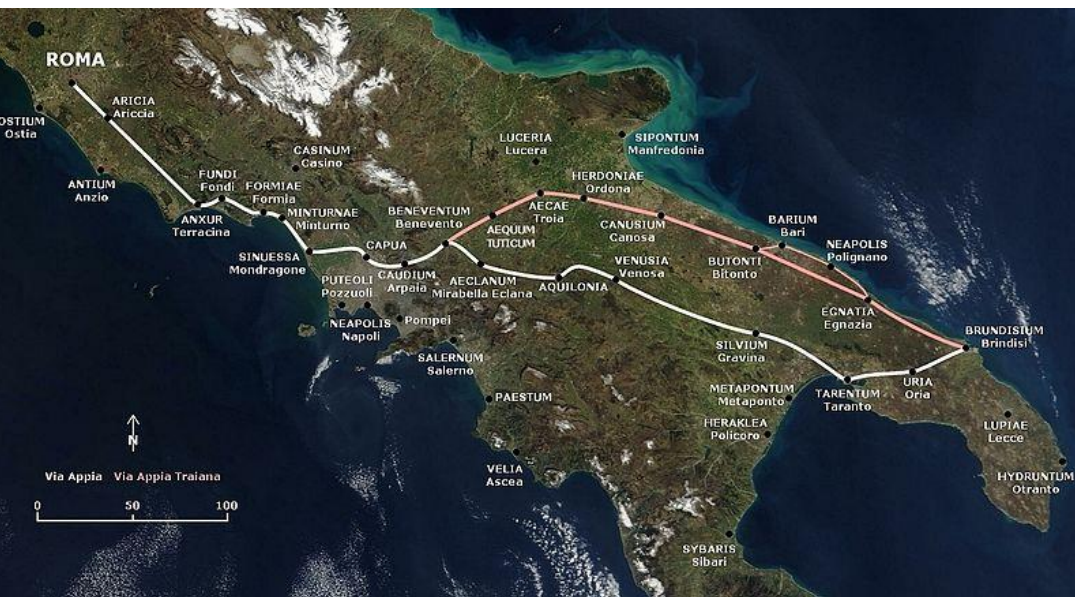
Model gladiátorské školy

- Povstání vypuklo v gladiátorské škole ve městě Capua u Neapole
- v čele 70 uprchlých otroků Spartakus
- postupně se přidávají další otroci
- nakonec až 70 tisíc

Spartakovo povstání (73–71 p ř. n. l.)

- povstání nakonec řím. legiemi poraženo
- povstalci nebyli jednotní (*spory o to, kudy opustit Apeninský poloostrov...*)
- nakonec většina otroků, včetně Spartaka, v boji padla
- zbylí ukřižováni pro výstrahu podél cesty Via Apia

Via Appia v Římě

Problémy s řízením republiky

- mnoho Římanů žije mimo Řím v provinciích
- nezúčastňují se proto sněmů
- na sněmech převažují nemajetní, ti jsou však podplatitelní
- spory o řízení státu → občanské války

Otázky a úkoly

- Jak se dařilo malým rolníkům po punských válkách?
 - Proč z této situace těžili bohatí velkostatkáři?
 - Jak se podařilo vyřešit problém s nedostatkem vojáků v římské armádě?
 - Kdo to byl Spartakus?
 - Proč bylo jeho povstání poraženo?
- Náročnější úkoly:
- Čeho chtěli dosáhnout bratři Gracchové?
 - Proč přestaly fungovat po punských válkách sněmy?

Krise římské republiky

dobyvačné války byly úspěšné, přesto vytvořili řadu **problémů**:

bezzemci a armáda; otroci; spory o řízení republiky

chudší Římané po účasti ve válkách často přichází o půdu –

bezzemci – nepokoje

nemajetní občané nemohli sloužit v armádě – **krize armády** →

vznik **žoldnéřské armády** – bezzemci sloužili za žold a po 20 letech dostali půdu

otroci – statisíce, pracovali:

- v zemědělství, řemeslnických dílnách, jako sluhové, ale i v dolech

- jako **gladiátoři** – otroci cvičení pro boj – mezi sebou nebo s dravými šelmami, bojovali v arénách – např. Koloseum

Spartakovo povstání (73-71 př.n.l.) – Spartakus – gladiátor, který vedl povstání otroků – zpočátku úspěšné, ale nakonec pro neshody vůdců poraženo